

Михайль Семенко

АРІІ ТРЬОХ П'ЄРО

З ілюстраціями
Сергія Жадана
та Ніки Кожушко

Харків
ФОЛІО
2025

ОСІНЬ

Осінь похмура йде
хмари дощі тумани
осінь у серце веде
смуток нежданий.

Холод суне німий
в душу сповзає мла —
осінь! серпанок густий
ти принесла.

Ради не дам собі
в серці моїм мовчання
Спогад ридає в журбі —
давнє кохання.

24 — VIII. 913. Київ

МІЙ ПРИВІТ

В екстазі чарівнім я голос свій знайду
голос борця
і з прапором своїм у люди з ним піду
співати буду я й кричать поки впаду
надхненний без кінця.

І пройде люд по мні шість сотень
ніби штук
й без голови
лежати буду там безрухо і без мук
не підніму я більш в благаннях
лютих рук
бо не впадете ви.

І так віки минуть аж поки сонце стане
і зникне світ

тоді струшу я прах усе навкруг розтане
я підіймусь тоді бо знову світ настане
то буде мій привіт.

24 — XI. 913. Петербург

ПОЕЗОПІСНЯ

Згрібайте жар руками голими
хапайте хвилю світову
степами в даль біжіть розлогими
шукайте казку там нову
пливіть в човнах по морю синьому
знайдіте царство вічних змін
людина жах і біль свій кинь йому
бо все ж ти завжди тлін.

7 — XI. 913. Петербург

ЕКСПРЕСОВІТЕР

З експресовітром я товаришую.
Він вільний і зі мною бачиться завжди.
Слова безсловесні — заклику — чую,
вони проймають, щоб мою душу
взнав ти.

А ще краще в обіймах тихої пільми.
Тоді брелять лише найдальші струни.
За поворотом зникають відьми.
Буруни.

5 — I. 914. Київ — Батиєва гора

СОНЦЕКРОВ

Без сонця жити я не хочу
стерпіть не можу я холодних ліхтарів
я сонцекров люблю і в крові сонце
і знову сонце в кровофарбах малярів
а як затулить хмара моє сонце
ще не холоне моя кров тоді
вона горить палає й рве охоче
щоб не коритися ні палу ні воді
вона бере мене і линею разом вгору
і сонце зустрічаєм знов
і кричимо:
сонце
драстуй —
шле тобі привітання бунтливий

Семенко!

4 — I. 914. Київ

Я сонце крає
лобато
і в крові
сонце
знавчу сонце
в кровопарстві
налярів
— М. Семенко

Малюнок Ніки Кожушко

БІЛЯ ВОЛОДИМИРА

Я сидів собі на горі біля Володимира
і дививсь як ішов дим із
паропластового димаря
думав про долю свою та ще де-про-що-
багато-інше.
Ось вона пройшла повз. — Та кинь же
свої думки!
Я швидко встав. Чи це мені не вчулось?
Запитав себе.
Ні, таки справді — мене покликали.
Кинув я горку і Володимира
і пішов з нею не затуляючи рота.
Я дізнався, що вас звуть Ніна.
Заворушилось у мені приємне
здивування —

це наймення щось мені нагадало.

Ніна! Ніна!

Ви сказали тут:

— Ходімте в мініатюр!

Я згодився — ви така гарненька.

Так ми йшли і легко йшла гутірка

човники в очах гойдалися

і вся дама — ніби від Тета зірка.

Тут зайшла у нас розмова про очі

й ночі

це вже ми бачите забалакали

про Вороного

і наскільки я міг помітити по її очах

цей пан був до смаку їй. З того

і пішла ще про інші речі балачка,

але їй-богу

можна б уже й кинути, бо ви

така гарненька

я просту не можу іти по Хрещатику.

Але я забалакався й читач уже
чекає на кінець події.
Хай буде так.
На цьому кінчаю.

6 — I. 914. Київ

ЗАПРОШЕННЯ

Ви знаєте? — Прекрасний краєвид
з гори Батієвої.

Ви певне не були там ніколи?

Не гуляли по снігобілому полю?

Ми вас запрошуємо — наберіться
бажання сміливого

і приходьте до нас. У нас тут доволі

весело. Звичайно, до нас не заходять

автомобілі —

але почуваємо ми себе зовсім добре,

справді.

Ах як тут гарно!

Як тут симпатично й різнобарвно!

Люди ми сильні, молоді, сміливі —

не боємось нікого й бажаєм усім добра.

Коли хочете — ми не заздрим і Батієві,

бо нам дуже вдячна ця прекрасна гора.

Будьте ж такі добрі, не дивіться

як на звірів

на нас —

довіжливо й доброзично, захопивши

«трості» —

самі побачите, як у нас прекрас —

но — приходьте до нас у гості!

7 — I. 914. Київ

Зміст

Книга перша

ДЕРЗАННЯ

1913–1914

Осінь	5
Мій привіт	6
Поезопісня	8
Експресовітер	9
Сонцекров	10
Біля Володимира	12
Запрошення	15
Вона («Ви питаєте мене — хто вона?...»)	17
В степу	19
Бажання («Я хочу кожний день...»)	20
Голос мая	21
Асфальт	22
Танок Анітри	23

Настрій («Зміяться змії рівнобіжно...»)	24
Бажання («Чому не можна перевернути світ?...»)	25
«СТЕ КЛЮ ВЛЮ ПЛЮ...»	28
Природне	29
Sum.	31
1 — V — 914	32
Куховарня	33
Авіатор	35
Зачарований візит	37
«СТАЛО ЛЬО ТАЛО...»	39
Дуже щира поезійка	40
Місто («Осте сте...»)	44
Замір	46
Панна Люція	47
Веселий день	48
Мемуари	50
Полінезія	51
Кверо	52

Автопортрет	53
Прикрий стан	54
Етюд.	56
Вулиця.	57
Місто («Трамваїв дзенькіт пухкання сурм...»)	59
Атлантида	62

Книга друга
ОСІННЯ РАНА
1915–1916

Килим	65
Чуже море	66
Пастель	68
Момент («Про неї марю хуткоруху...»)	69
Обезженщена пустеля.	70
Сонце.	72
Далекий гудок	73
Лелеки	74

Баран	75
Поеза екстазу	77
Експеримент	80
Карцер № 4	81
Примари снів	82
Сфінкс	84
Осінь між гір	85
Заснулість	86
На війну	87
Привітання	88
Димар	90
Вечірній парохід	91
Риси гір	92
Кіно	93
До Музи	94
Êve victorieuse	97
Настрій («Тухне папіроса на моєму столі...»)	98
Крейцер	100

Море	102
Геніяльна поезійка	104
Еротеза	106
Зовсім охорений	108
Рейд	110
Міський світанок	111
Кабаре	113
Люблю	115
Цирк	116
В вікно	118

Книга третя
П'ЄРО КОХАЄ
1916–1917

Витиск	121
Четвер	123
Серце в блуканні	124
Мої предки	126
Сьогодні	128

Поцілунок.....	130
Наші відносини	131
На могилі Розалії	132
В театр.....	134
Кондуктор	135
П'єро сентименталить	137
П'єро наївить.....	138
Перспектива	141
Мрія.....	142
П'єро загрожує	144
Вона («Вона мене об'олéсила...»)	145
Два тижні	146
Шептали губи	147
Вічний жид	148
Ілаялі	149
Павзи.....	150
Протока Берінга	153
Русокосою оточила	154
Поезійка розчарування.....	156

Дон-Кіхот	157
Фальшивим тоном	158
Вагоновод	160
Ластівка	162
Парикмахер	163
У білому савані	165
Вітер	167
Аскольд	169
Зігнута постать хінця	170
Неврастенія	172
Згадка	173
Червоні рани	175
Ліхтарі крізь вікна	176
Смерть	178
Ніч	179
Два ножі	180
Панна бліда	181
Коханка	183
Амазонка	184

Сонце золотить гори	185
Зорі реклям	187
Ну	189
Шукачам щастя	190
До побачення	192
Боржом	194
М'які поцілунки	196
Сумнів	198
Сніг замітає усі сліди	200
На тлі бухти	202
П'єро страждає	204
Альбатроси	207
Фантазоцирк	209
По шляху суперечок	211
Розстання	212
Свято	213
Еманація	214
Аналогії	216
Репліка	219

Скумбрія.	220
Вигнанець.	221
Наша пляма.	222
Заклик («Я не можу відсунути одважливо...»)	223
Трамп.	225
Туга	226
Пташиний острів.	228
Інтерференція.	230
Закон	231
Я і ти	233
Дні неминучі	236
На камернім концерті	237
Відповідь	238
Міський сад («Буду ходити у міський сад...»)	239
Ескіз.	240
Відблиски	242
П'єро задається.	243

Естет	245
П'єро рішучить	246
Ритуал	247
Далекі кроки	248
Квіти	249
Заплети косу міцніш	250
Острах	251
Чорні стіни у тінях	252
Терен	254
Дівчина-мрія	255
Медузи	256
Комуністичні теорії	257
Обід атеїста	258
Над рейдом	259
Рух благальний	260
Якби ви знали	261
Я умру	262
Плями вітрильні	263
Туман впливав. <i>Містерія</i>	264

Обожеволені коси	265
Момент («Перегортав дві години прилизані сторінки...»)	266
Обездушена	268
Гора Жовтих Лілій	269
Зміст	270
Привіт	271
Анонс. <i>Афіша</i>	272
Мрія одверта	273
Без попереджень	275
Патагонія	276
Вогники по бухті скрізь	279
Море кинемо дике	280
Міський сад («Міський сад забруднений...»)	282
Пароход	283
Було біля моря весело	284
П'єро хмуробровить	285
Газетяр	286

Мила йде.	287
За містом	288
Як вийшли з лекції.	289
Заклик («Зламте кригу, доки сонце встане...»)	290
Великий пан.	291
Проміння гаснуть	292
Тайфун	293
Прочани	294
Чі-хан-гоу.	295
Дві піраміди.	297
Лілові смуги.	298
Пейзаж	299
Зелена долина	300
Заскрипів ліс	301
Понад берегом.	302
Спереду ніч	303
Беатріса.	304

Момент («Кілька маленьких вразінь...»)	305
---	-----

Книга четверта СІЛЬСЬКІ САТУРНАЛІЇ

Пожовклі зшитки	309
Старий годинник	310
Бабусині іменини	311
Село без місяця	313
Сніг у саду	316
Чорну ніч	318
Попередження	319
Золоторіг	320
Відчуженість	321
Дурненький зайчик	322
Фігурки з плям	323
Праця	324
Три шибки	325
Діти Аполона	326

Тіні.....	327
Минулих літ.....	328
Подорож.....	329
Умирає хлопчик	330
Прекрасна Люція	331
На Росинанте.....	333
Рухи слів.....	334